

EEN TIJDLIJN VAN 1919 TOT 2019

Persoonlijke verhalen over de school en de regio

Mei 2019

Bijlage

Nieuwsbrief Nr.3

Van docent tot archivaris...

Interview met
Jan Wilsphaar en Jan Frankema.

Tekst: Wim Niemeijer,
docent Geschiedenis

Waar feest is, wordt eerst opgeruimd. Zo ook met het honderdjarig jubileum van Ubbo Emmius. In dit geval het archief van de school. Het bevindt zich verscholen in ons gebouw achter het oude podium, naast de aula, achter een deur, trapje en nóg een deur. Honderd jaar historie staat daar in inmiddels keurig geannoteerde mappen, gerubriceerd en wel. Verantwoordelijk zijn twee historici: Jan Wilpshaar en Jan Frankema. Beide Jannen zijn inmiddels gepensioneerd, maar leiden een nog altijd druk sociaal bestaan – waaronder dus archiefwerk. Neem Jan Wilpshaar (74). Volgens velen is hij nauwelijks veranderd in zijn uiterlijk en gedrag sinds hij voor de klas stond als geschiedenisdocent. In zijn vrije tijd schildert hij graag of is hij 'actief in de kerk'. Ook geeft hij lezingen over bijvoorbeeld de Eerste Wereldoorlog in het Streekhistorisch Centrum. Wilpshaar vindt het fijn om kennis te delen en 'dat er iets opgepikt wordt door het publiek'.

Jan Frankema (66) was rector van Ubbo Emmius en heeft de vakken geschiedenis, aardrijkskunde en economie gegeven. Gevraagd naar een keuze tussen rectoraat of docentschap kan Jan daartussen geen keuze maken. 'Als docent 'groeit je in je vak' en klim je op naar rector,' aldus Frankema.

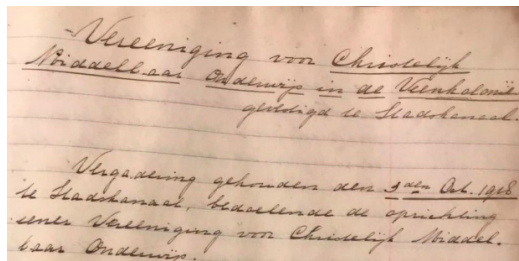
'Als jij dit snapt, dan snapt iedereen het'

De positie van de rector (nu: directeur-bestuurder) is wel behoorlijk veranderd: 'Vroeger had je Algera als rector. De conrectoren waren zijn hulpjes. Zo ging dat toen.' Wilpshaar daarover: 'een wiskundeleraar was nogal lang van stof tijdens een lerarenvergadering.

Algera verhief zijn stem en zei: U zeurt!' Frankema weet zich ook een gebeurtenis te herinneren: Algera vroeg aan één van de conciërges: 'Wil je dit stuk even lezen? Snap jij dit? Want als jij dit snapt, dan snapt iedereen het.'

Ik stel de vraag welke fijne herinneringen ze hebben aan de school. Wilpshaar: 'De slotavonden aan het begin van mijn carrière waren hoogtepunten. Er was toen echt een gevoel van saamhorigheid onder collega's. Er werd naar elkaar omgekeken. Een schoolavond was totaaltheater. Je zag de talenten van leerlingen tot bloei komen.' Frankema onderschrijft die herinnering, maar haalt ook de komst van de vestiging Onstwedde aan als een hoogtepunt. 'Er waren ook droevige momenten. Het overlijden van een leerling is altijd een dieptepunt. Toen de dochter van dominee Harkema overleed, maakte dat een diepe indruk.'

Ik stel de vraag welke fijne herinneringen ze hebben aan de school. Wilpshaar: 'De slotavonden aan het begin van mijn carrière waren hoogtepunten. Er was toen echt een gevoel van saamhorigheid onder collega's. Er werd naar elkaar omgekeken. Een schoolavond was totaaltheater. Je zag de talenten van leerlingen tot bloei komen.' Frankema onderschrijft die herinnering, maar haalt ook de komst van de vestiging Onstwedde aan als een hoogtepunt. 'Er waren ook droevige momenten. Het overlijden van een leerling is altijd een dieptepunt. Toen de dochter van dominee Harkema overleed, maakte dat een diepe indruk.'

Van Christelijk Lyceum naar Ubbo Emmius Lyceum

Wilpshaar en Frankema kunnen het goed met elkaar vinden. Een vraag stellen is niet altijd nodig. De heren beginnen onderling wel een gesprek. Zo gaat het over de naamgeving van de school. Eerst was de naam van de school 'Christelijk Lyceum'. Tijdens de opening van nieuwbouw in 1965 onthulde staatssecretaris Grosheide een nieuwe naam: 'Ubbo Emmius Lyceum'. Binnen het toenmalige bestuur was over de naam uitvoerig gediscussieerd, maar de precieze reden

daarvan kunnen ze helaas niet meer achterhalen in het archief.

Het papieren archief

Het papieren archief van Ubbo Emmius loopt tot circa 2008. Daarna doet het digitale tijdperk zijn intrede. Ze hebben opgeruimd, weggegooid en gerubriceerd. Wilpshaar heeft zich onder meer bezig gehouden met de schoolkrant en jaarprogramma's. Frankema herinnert zich: 'Een tijdje circuleerde er een "illegale schoolkrant" die De Beerput heette. Docent Hans Hilbrands maakte daar anoniem tekeningen voor, die onmiskenbaar van zijn hand waren. De krant had een rubriek "Blunderaar van de Maand", waarbij een docent uitvoerig op de hak werd genomen. Leerlingen waren toen erg kritisch.' Gevraagd naar het onderwijs van nu, vinden ze het moeilijk daar antwoord op te geven. Wilpshaar is alweer 15 jaar met pensioen. Frankema: 'Je leest en hoort dat motivatie van leerlingen soms problematisch is. Ik heb daarom wel respect voor de docent van nu.'